

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Ne inserato se plaćuje od anostopne politivsie na sakra! 18 sja, sa dvakrat 25 vin, sa trikrat 35 vin. Za veckratne oglase primeren popust, Inserati se sprejemat: do vrede sjutra. - Ne
zaprie reklamacije na poštine prosia.

„Bolgari smo dobro znali, da se je turški prestolonaslednik Jussuf Izzedin nahajal ves dolgi čas med obleganjem v Odrinu. Gotovo je tudi bilo, da bi Bolgari prej ne sklenili miru, dokler ne bi zavzeli te trdnjave, na kateri jim je bilo toliko ležeče. Pri zavzetju bi bil moral biti turški prestolonaslednik vjet in odpeljan kot vojni ujetnik v bolgarsko ujemstvo, kar bi bilo zelo sramotno ne samo za prestolonaslednika samega, ampak za celo turško državo. Kratko

pred predajo, ko so se Turki še krčevito branili, je prosil mladeniški bolgarski prestolonaslednik Boris svojega kraljevskega očeta, naj mu dovoli, da sme on turškega prestolonaslednika Jussuf Izzedina spraviti na varno. A ne kralj Ferdinand, ne generalni štab, nista hotela dovoliti. — „Pomisli vendar, oče“, je prosil Boris, „če bi bil tvoj sin v enakem položaju, izpostavljen zasramovanju! Kaj bi ti storil?“ — Sinove, prestolonaslednikove besede so globoko pretresle kralja in rekel mu je: „Pa pojdi, moj sin, v božjem imenu!“ — Naglo se je prestolonaslednik odstranil, da bi se zamogel s sovražnikom telefonično pogajati za turškega prestolonaslednika. Najprvo so Turki v Odrinu tajili, da bi bil Jussuf Izzedin v obleganem mestu, ko pa se je izvedelo za načrt bolgarskega kraljeviča, so bili Turki zelo vzradoščeni o ljubeznivosti prince Borisa. Prestolonaslednik se je splazil po noči v spremstvu svojega pribojnika mimo vrst sovražnika v trdnjavo. Vzel je turškega prestolonaslednika v varstvo in se je v zaprtem avtomobilu odpeljal z njim pred Cataldo. Na Bolgarskem vlada radi tega vrlega čina prestolonaslednika napram sovražniku, veliko veselje. — Usmiljenka pravi, da je ta novica gotova resnica, katero je pripovedoval pošten bolgarski polkovnik.

Slovenski prostovoljec pred Skadrom ranjen.

„Slovenec“ se poroča iz Cetinja: Ravno ko sem napisal zadnje vrstice, potrka nekdo na moja vrata. Kdo popiše moje začudenje, ko vstopi slovenski prostovoljec Mihajlo Cop, pravnik z Blejske Dobrave, z močno zavezano roko, počivajočo v robu okrog vratu. Obveza mu je rdeča od krvi, črnogorska vojaška obleka zamazana od težavne službe. Cop, ki se je v družbi svojega tovariša Liparja v prostovoljnem bataljonu udeležil zmagovitega pohoda Črnogorcev proti Sv. Ivanu Medunskemu in Lješju in se po kraškem počitku doma na Gorenjskem zopet vrnil v Črno goro, je bil z drugimi prostovoljci, katerih število je močno padlo, ki so se borili kot junaki, neprestano na opasnih pozicijah na Tarabošu. Njegova rana na levi roki, ki mu jo je zadal turški šrapnel, je sicer precej velika in globoka, a ni nevarna, ker ni poškodovana kost. V teku 3 tednov ali enega meseca utegne biti čisto zaceljena. Črnogorski „Rdeči križ“ mu je odkazal mesto v „vladinem domu“. Drugače je Cop popolnoma zdrav in dobre volje.

Politični ogled.

— Dne 9. aprila: Državni zbor v mesecu aprilu ne bo imel nobenih zborniških sej. Vsled raznih zaprek in da dobe deželni zbori čas za zasedanje, se bo državni zbor sešel šele v začetku meseca maja, bržčas 5. — Od deželnih zborov zborujejo samo predarlški, slezijski in nižnjavstrijski. Sklicanje tirolskega deželnega zbora se je vsled novih nasprotstev med Nemci in Italijani preložilo. — Z znanim govorom nemškega kanclarja Betman-Holwega, ki je napovedal boj med Slovani in Nemci, se svetovni časopisi še vedno obširno bavijo. Razun Nemcev obsojajo vsi, da je nemški državnik s slikanjem plemenskih nasprotstev med Slovani in Nemci zbudil nove narodne strasti in sovraštvo. Danes je imel Betman v nemškem državnem zboru zopet govor, s katerim je skušal omiliti svoja prejšnja izjavljanja, češ, da ni tako mislil, kot so drugi njegov govor razumeli. — Boazen sv. Očeta se je zopet shujšala. Odpovedani so vsi sprejemi v papeževi palači.

— Dne 10. aprila: Sv. Oče je zelo slab, govori zelo malo, uživa samo mleko in jajci rumenjak. — Vlada je sporočila češkemu deželnemu zboru, da letos ne more dati Češki predujma (podpore) iz o. sebnodohodninskega in rentnega davka, katerega je zadnja leta dajala. Deželni odbor je prišel radi tega v hude skripe, ker je deželna kasa brez denarja. — V Zagrebu se vrše dne 17. t. m. občinske volitve. — Na Reki grozi splošna stavka vsega delavstva, ker je bilo v ladjedelniški družbi „Danubius“ odpuščenih 2000 delavcev. — Odsek za izpremembo volilnega reda v galiskem deželnem zboru je sprejel vse nove določbe glede deželnega reda, nato pa je pričel razpravo o volilnem redu. Nekatere poljske stranke hočejo razpravo zavlačevati, ker ne privoščijo Rusinom več pravic. — Med vstasi in vladnimi četami v Mehiki je pri neki vasi blizu glavnega mesta prišlo do krvavega boja. Zmagali so vstasi.

— Dne 11. aprila: Med Nemci in Čehi so se začela zopet pogajanja za delamožnost češkega dež. zbora. Pri današnji seji zastopnikov obeh narodov se je pokazalo, da vladajo med strankami velika nasprotstva in ni imela seja nobenega uspeha. Pogajanja se bodo še nadaljevala. Če ne bo prišlo do sporazuma, ker so Nemci preveč nestrpni, pride na Češko najbrž vladni komisar. — Volilna preosnova za galški deželni zbor je bila danes v tozadevnem odseku že večinoma sprejeta. Jutri bo delo v odseku dokončano. Potem bo treba razdeliti samo še volilne okraje. — Mati predsednika francoske republike, Poincaréja, je umrla v 74. letu starosti. — Na Dunaju so prišli na sled veleizdajnikom in vohunom, ki so prodali ruski vladi razne tajne vojaške zadeve. V to zadevo je baje zapletenih več visokih vojaških dostojanstvenikov. — Splošna stavka v Belgiji je napovedana za 14. t. m. Vse belgijsko vojaštvo je pripravljeno, ker se je bati velikih nemirov. Sole so zaprte.

— Dne 12. aprila: Iz Rima se poroča, da se je zdravstveno stanje sv. Očeta precej izboljšalo.

Sv. Oče je močne narave, radi tega je pričakovati, da bo bolezen dobro prešla. Zdravnik in papeževi sestri čujejo skoro noč in dan v bližini papeža. — Zastopniki srbskih trgovskih zbornic so v Belgradu sklenili, da bodo odslej odklanjali avstrijsko blago, to je, izvajali takozvani trgovski bojkot. — Belgijski socialisti razglašajo, da bo štrajkalo dne 14. t. m. 400.000 delavcev.

— Dne 13. aprila: Novejša poročila pravijo, da se je stanje sv. Očeta poslabšalo in da večkrat pade v omedlevico. — V Madridu je danes tesar Manuel Sanelec Allegre oddal na kralja Alfonza 3 strele z namenom, ga usmrtiti. Kralja ni zadela nobena krogla, pač pa je bil malo ranjen kraljev konj. Napadalec je najbrže anarhist, katere so si na Španskem liberalci v veliki meri vzgojili. — Poljske in rusinske stranke, katere želijo, da bi se novi volilni red v Galiciji uveljavil, so priredile danes več shodov. V Lvovu je prišlo do večjih nemirov med strankami. — Italijani se morajo v Tripolisu še vedno boriti z vstaškimi arabskimi in turškimi četami. V osrčju Tripolisa imajo vstasi še veliko moč. Danes je prišlo v dolini Gioh do precejšnje bitke med Italijani in Arabci. Se-le po hudem boju so Italijani proti večeru premagali vstase. Bojni polodi so za Italijane zelo hudi, ker na tripolitanskih pustinja ni dobiti kaplji, ce vođe.

— Dne 14. aprila: Med poljskimi strankami je zaradi volilne preosnove velik boj. Konservativni stranki se očita, da zapostavlja katoliške volilce in daje s preosnovo židom veliko več upliva. Galiski školje so proti novi volilni preosnovi, ne radi tega, ker se dajejo Rusinom njih pravice, ampak ker se v poljskem delu Galicije katoličani zapostavljajo Judom. — Vlada je prepovedala v Dalmaciji in na Kranjskem, da se ne smejo uprizoriti slavnosti zaradi srečno končane vojske Južnih Slovanov na Balkanu. — Voditelji nemško-narodne zveze v našem državnem zboru razglašajo, da hočejo skupno z Italijani nastopiti proti Slovincem in Hrvatim. To se pravi, da nas hočejo še nadalje tlačiti, ako se bomo pustili. — Ruska vlada je prepovedala vseslovanske uprizoritve, ker so se vedno obračale proti Avstro-Ogrski, katero so vseslovanski govorniki dolžili, da je nasprotnica balkanskih Slovanov. — Grški kralj je naredil tudi politično oporoko, v kateri opominja sina, da bo vladal narod na jugu, ki hitro vskipi, a se da tudi hitro pomiriti. Bolje je, da kralj trpi, nego ljudstvo. Ti nuki so sicer samoumevni, a dobro je, ako jih slišimo tudi iz kraljevih ust. — Tirolski deželni zbor se snide dne 22. t. m., toda samo v to svrhu, da reši domobransko postavo o zvišanju števila povincev. Italijani, ki obstruiraajo, ne pripustijo, da bi se še tudi o kakem drugem predmetu posvetovalo.

— Dne 15. aprila: V dunajskem občinskem svetu so se razcepili liberalni občinski očetje v 2 stranki: ena hoče mirno s krščansko-socialno stranko sodelovati, druga pa tega neče. — Francoski vojni in zunanji minister sta te dni izjavila, da Francija ne stremi za vojsko, ampak za mirom. Toda njena vojna moč mora biti dobro pripravljena, da se je bodo nasprotniki bali. Sedaj, ko se je svetovni položaj nekoliko razjasnil, hočejo vsi veljati kot miroljubni. Tudi lisica ni hotela grozdja, ker ji je bilo prekišlo. — V Belgiji se je pričel večeraj splošni štrajk. Red vzdržuje vojaštvo. Promet brodovja je ustavljen, blagovni promet z Ameriko prekinjen. Veliko rodbin je poslalo svoje otroke v inozemstvo, ker se boje krvavih nemirov. — Skupni finančni minister Bilinski bo zopet potoval v Bosno, ki je pod njegovo oskrbo. Ta vest se razglašja, kakor da bi bil ta obisk kaka milost in ne sveta njegova dolžnost. Bilinski ne mara Jugoslovancev in dela le za Nemce in Madžare.

Napad na španskega kralja.

Španski kralj Alfonz XIII. je zelo svobodomiseln, odkar se je oženil s protestantsko angleško princezijo, ki je sicer prestopila h katoliški veri, a v srečo ostala protestantka. S tem, da vedno ostreje nastopa proti katoliški cerkvi in veri, si hoče pridobiti srca vseh protiverskih državljanov. A ti mu njegovo ljubezen slabo plačujejo. Zopet se je izvršil v Madridu atentat (napad) na kralja, ki hvala Bogu ni imel zanj nobene posledice.

Ko se je v nedeljo, dne 13. t. m., ob 1. uri popoldne kralj vračal na čelu večjega vojaškega oddelka z vojaške parade v mesto, se je neznani človek v bližini španske banke preril skozi špalir (vrste) in dvakrat s samokresom ustrelil na kralja. Toda napad se je ponesrečil. Krogla je zadela samo konja. Napadalec se je aretaciji silno protivil in še enkrat ustrelil. Policaji in orožniki so ga končno zvezali in takoj odvedli na policijo. Tam je izjavil, da se piše Rafael Sanchez Allegre, da je star 25 let in mizar po poklicu. Povedal je odkrito, da je anarhist in da je nameraval kralja usmrtiti kot maščevanje za usmrčenega Ferrera. Doma je iz Barcelone. Razun Allegra so zaprli še 4 druge anarhiste.

Kralj se je vedel zelo hladnokrvno. Videl je, da je stopil iz množice mlad človek ter z eno roko prijel konja za uzdo, z drugo pa izvlekel samokres. Kralj je bliskoma uvidel položaj, izpodbodel konja, da je skočil v stran, in že je padel prvi strel ter zašel konja v prsi; krogla je šla tako blizu kraljeve roke, da mu je osmodila rokavice.

Preden je mogel napadalec zopet ustreliti, so ga zgrabili policisti in vrgli na tla. V tem položaju je napadalec pozneje oddal še dva strele, ki pa tudi nista nikogar zadela. En policist je napadaleca s sabljo udaril po glavi, štirje so ga pa komaj premagali,

tako je bil divje okoli sebe. Množica je hotela napadaleca do smrti preteptati.

Kralj se je, ko so policisti napadaleca odgnali, na svojem konju vzravnal, množico vojaško pozdravil in zaklical: „Živela Španska!“ To je množico tako navdušilo, da je ploskalo, vsklikalo in prirejalo kralju do palače velike prizore oduševljenja. V palači je kralj o napadu obvestil kraljico in mater. Pred palačo se je med tem nabrala množica, ki je kralja in kraljico, ko sta se prikazala na balkonu, živahno pozdravljala.

Ta napad nam je dokaz, da se s protiverskimi strankami ne da voziti. Španski kralj si hoče s tem, da zaupa liberalnim strankam, zagotoviti svoj prestol ter pridobiti liberalce vseh baž za se. Izvršeni napad zopet kaže, da je proti liberalnim strankam le eno na mestu, neizprosni boj.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

- 20. nedelja: 4. po Veliki noči, Marcellin, škof.
- 21. ponedeljek: Anzelm, škof; Bruno, spoznav.
- 22. torek: Soter in Kaj, papež in mučenec.
- 23. sredo: Adalbert (Vojteh); Viljem.
- 24. četrtek: Jurij, mučenec; Fidelis, mučenec.
- 25. petek: Marko, evangelist; Ermin, mučenec.
- 26. sobota: Klet, papež; Marcellin, papež.

* **S pošte.** Poštarica Zofija Tribuč v Judendorfu je na lastno prošnjo prestavljena k Sv. Juriju ob juž. žel. — G. Janko Praprotnik, doma iz Pavlovec pri Ormožu, je napravil dne 9. aprila v Mariboru na tečaju za uradnike na poštah in brzojavnih uradih skušnjo z odliko.

* **Iz ljudske šole.** Stalni učitelj pri Sv. Petru na O., Oton Kompost, je imenovan za učitelja na trž. ki šoli v Ljutomeru; prov. učiteljica pri Sv. Ani, M. Stepišnik, je imenovana za stalno učiteljico istotam; prov. učiteljica v Runčah, Frančiška Mezek, je imenovana za stalno učiteljico istotam; provizorična učiteljica pri Sv. Bollenku na Kogu, Roza Knez, je imenovana za stalno učiteljico istotam; prov. učitelj pri Sv. Vidu nižje Ptuj, Alojzij Malenšek, je imenovana za stalnega okrajnega pomožnega učitelja za politični okraj Konjice. V začasni pokoj je stopila stalna učiteljica pri Sv. Križu, Ivana Škerjanc.

* **Vojaške vesti.** Polkovnik pri 47. pešpolku, g. Aleksander Cazzatura, je stopil v pokoj in se nastani v Tolminu; g. Ivan Cantarutti, major pri 47. pešpolku, je premeščen v Trident; Herman Dolinar, major pri 47. pešpolku, je premeščen na Dunaj.

* **Smrtna kosa.** Iz Eggenberga pri Gradcu se nam piše: V tukajšnjem samostanu č.č. solskih sester je umrla dne 2. aprila t. l. č. sestra M. Frančiška Grizold iz znane rodbine Grizoldov na Smolniku pri Rušah, stara 65 let. Bila je v samostanu 45 let. Leta 1869 je prišla kot učiteljica k Sv. Petru pri Mariboru, ko se je tam ustanovil samostan ter je tam delovala čez 20 let kot učiteljica I. razreda, pa tudi nekaj časa kot organizatorica. Kot taka je zložila in uglasbila več cerkvenih pesmi, ki so res polne pravega cerkvenega duha. N. p. v m.

* **Odlikovan kovač.** Cesar je podelil kovaškemu pomočniku Jožetu Plahteriču v Radgoni srebrni zasluzni križec, ker je pri nekem požaru rešil neko osebo in je pri tem tvegval v nevarnost svoje lastno življenje.

* **Pragmatična sankcija.** V soboto, dne 19. t. m., se bodo spominjali vsi avstrijski narodi 200letnice najstarejšega avstrijskega temeljnega zakona, takozvane pragmatične sankcije (rodovinske zakonodaje), ki določa pravico nasledstva v habsburško-lotrinski cesarski rodovini in razmerja te rodovine do posameznih avstro-ogrskih dežel.

* **Slovenski romarji v Rima.** Čez 600 slovenskih romarjev je pod vodstvom ljubljanskega knežskofa dr. Jegliča odpotovalo v Rim. Med tem so sv. Oče zopet nevarno zboleli in zato slovenski romarji ne bodo videli sv. Očeta. Ko se jim je poročalo, da so slovenski romarji v Rimu, so postali žalostni, da jih ne morejo sprejeti. Kardinal, ki jim je prinesel to novice, je dejal: „Bodo Vas drugokrat videli!“ — Na to so sv. Oče mirno odgovorili: „Drugokrat bodo našli že drugega papeža!“ — Rimsko prebivalstvo, čeprav je navajeno na romarje, se je osobito divilo prelepemu slovenskemu petju. Pred hotelom, kjer so se zbirali pevci, je stalo vsak večer veliko število radovednih Rimljanov, ki so poslušali, ploskali in prosili, naj še kaj zapojejo.

* **Prekmurški Slovenci** bodo kakor vsako leto, tako tudi letos, romali v Marijino Celje. Romarji iz gornjesaničke, štefanovske, dolenske in nedeljske fars, v šentgotthardskem okraju, romajo pod skupnim voditeljstvom. Odhod od doma bo dne 5. majnika. Ob 6. uri zjutraj bo na na Gor. Saniki sv. maša za romarje. Zberejo se slovenski romarji iz vseh krajev pri Bistrici (Fürstenfeld). V četrtek popoldne ob 5. uri dospejo vsi romarji v Marijino Celje. V petek ostanejo v svetišču, v soboto zjutraj pa zopet odidejo.

* **Kako je med delavci na Gornjem Stajerskem.** Iz Fajca nam piše delavec: Doma na Spodnjem Stajerskem me je že ogrevalo toplo solnce in prikazovala se je prijetna pomlad, tedaj sem se zbudil in šel iskat zasluzka v Fajč. Delo sem dobil, a delati se ne da. Na visoki gori Hohe-Fajč je seveda dosti snega. Na drugih nižjih gorah in v kamnolomu je bilo kopno. Par dni smo delali brez sukenj, v noči dne 11. t. m. pa je že padel sneg in celi dan je kadilo z njim. Dne 12. t. m. je snežilo tako, da so delali le najbolj junaški delavci. Drugi pa so se kratkočasili doma,